Dosarul:nr.2a-3776/23 Judecător: Diana Tricolici
2-20076945-02-2a-05102023

D E C I Z I E

12 martie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul

Nelea Budăi

Judecătorii Ina Dutca şi Marina

Anton

Grefier Ecaterina

Mihailov

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Victoria către „Victoriaimobil” S.R.L, Bursa Svetlana privind constatarea încălcării dreptului la informare, la control și examinare, obligarea administratorului la prezentarea informației și încasare, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 martie 2023, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă:

La 24 iunie 2021, Melnic Victoria s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către „Victoriaimobil” S.R.L Bursa Svetlana privind constatarea încălcării dreptului la informare, la control și examinare, obligarea administratorului la prezentarea informației și încasarea cheltuielilor de judecată.

Reclamanta Melnic Victoria în motivarea acțiunii a indicat că, „Victoriaimobil” S.R.L este o societate comercială cu 3 asociați ce dețin următoarele părți sociale: Melnic Victoria 34%, Bursa Veaceslav 33% și Bursa Svetlana 33%, iar asociatul Bursa Svetlana din 25.11.2011 deține funcția de administrator.

Susține reclamanta că până în prezent au rămas fără răspuns o mulțime de cereri privind prezentarea informației și documentelor expediate de către aceasta.

A indicat că, pe parcursul activității, administratorul Bursa Svetlana i-a transmis ilegal împuternicirile de gestionare a societății fiului său Bursa Veaceslav, care fiind numit ilegal director executiv i-a decizii și semnează actele societății.

Susține că, acțiunile ilegale a acestora sunt tăinuite prin refuzul abuziv și neîntemeiat de a prezenta informația și documentele privind activitatea societății.

Melnic Victoria în calitatea sa de asociat, explică că neavând acces la informația privind activitatea societății, este în imposibilitate de a conduce și gestiona societatea.

Reclamanta Melnic Victoria solicită constatarea încălcării dreptului la informare, la control și examinare, cu obligarea administratorului „Victoriaimobil” S.R.L la prezentarea informației și documentelor privind activitatea societății, încasarea din contul pârâtului în a taxei de stat în sumă de 100 lei și serviciile de asistență juridică în sumă de 400 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 martie 2023, acțiunea a fost respinsă.

La data de 10 aprilie 2023, în termenul legal, Melnic Victoria , a contestat cu apel hotărârea primei instanței, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel a reiterat motivele invocate în cererea de chemare în judecată, suplimentar a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră neîntemeiată, contrară tuturor prevederilor legislației naționale şi celei internaționale, emisă cu interpretarea eronată a legii, încălcarea normelor de drept material sau procedural, pasibilă casării cu rejudecarea cauzei în instanța de apel şi admiterea tuturor cerințelor indicate în cererea de chemare în judecată din 09 noiembrie 2017.

Menționează că prin cererile din 14.05.2020 reclamanta a solicitat prezentarea actelor şi informației în termen de până la 28.05.20, însă fiind recepționate la 20.05.20 au rămas fără răspuns până la înaintarea acțiunii, adică, în adresa pârâtului la 14.05.20 au fost expediate cereri cu solicitări deferite, fapt confirmat prin cererile şi avizele de recepție anexate la dosar.

Contrar situației de fapt, prima instanța în hotărâre se referă numai la o cerere din cele două (pct.12 din hotărâre, f.d.25) și la un răspuns (pct.13-15, f.d.57-59), mai mult, fiind dusă în oroare de pârât făcând trimitere în hotărâre la o cerere din 12.08.20 și răspunsul din 17.09.20, care nu se referă la obiectul litigiului dat (pct.16,17, 25; f.d.60,61).

Astfel, consideră că hotărârea este nemotivată, deoarece instanța nu s-a expus asupra tuturor pretențiilor. Totodată, o simplă analiză a răspunsului pârâtului din 22.06.20 în raport cu solicitările cererii din 14.05.20 (f.d.25) denotă lipsa răspunsului concret cu referire la fiecare solicitare, iar concluzia eronată a instanței nu a fost confirmată prin probe, de exemplu, la pct.13 din hotărâre instanța cu trimitere la Legea nr.135 din 14.06.2017 motivează refuzul prezentării informației referitor la contractele cu persoanele fizice şi juridice, având în vedere, că Melnic Victoria deține actele respective, însă nu indică în baza căror probe a ajuns la această concluzie din hotărâre.

Prin referința depusă la data de 04 martie 2024, reprezentantul intimatului S.R.L „Victoriaimobil” avocatul Smochina Alexei a solicitat respingerea apelului ca fiind total nefondat cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe care este legală și întemeiată.

Apelanta Melnic Victoria și reprezentantul apelantei Melnic Victoria, avocatul Iurie Spînu în ședința instanței de apel, a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărârii prin care de admis acțiunea reclamantei integral.

Reprezentantul intimatei S.R.L „Victoriaimobil” avocatul Smochina Alexei în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii prime instanțe ca legală și întemeiată.

Reprezentantul intimatului Bursa Svetlana, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, fiind citată legal, Colegiul în conformitate cu prevederile art.art.100 alin.(3), 102 alin.(4/1) , 379 alin.(2) CPC, a dispus examinarea apelului în lipsa acesteia.

Audiind părțile reprezentate la proces, studiind materialele pricinii, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ consideră apelul declarat ca fiind întemeiat şi care

urmează de a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art. 25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

În conformitate cu art.117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se

pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art. 5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apară drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin. (2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.

Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

Conform art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e)impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sunt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Din materialele cauzei Colegiul a stabilit că potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice Societatea cu Răspundere Limitată „Victoriaimobil" a fost înregistrată la data de 02,04.2003 cu numărul de înregistrare 1003600042277, sediu - str.Cireșilor 28, mun. Chişinău, administrator - Melnic Dmitri, fondatori: Melnic Victoria - 34%, Bursa Svetlana - 66%, capitalul social la momentul înregistrării - 5400 lei.

La data de 06.11.2003 au fost înregistrate modificările operate în documentele de constituire ale întreprinderii privind schimbarea sediului în str. Doina, 156, of. 5, mim. Chişinău, modificarea componenței asociaților cu redistribuirea cotelor de participare la capitalul social după cum urmează: Melnic Victoria - 34%, Bursa Svetlana - 33%, Bursa Veaceslav - 33% şi completarea listei genurilor de activitate.

La data de 30.11.2011 au fost consemnate în Registrul de stat al persoanelor juridice ne cu privire la desemnarea noului administrator - Bursa Svetlana.

La data de 14.05.2018 a fost înregistrat statutul Societății în redacție nouă, inclusiv schimbării sediului Societății la adresa: str.Haltei, 41/1, mun. Chişinău.

În prezent Societatea cu Răspundere Limitată "VICTORIA" figurează înregistrată din data de 02.04.2003 cu numărul unic de identificare şi codul fiscal (IDNO) 1003600042277. Sediul - str. Haltei, 41/1, mun. Chişinău.

Administrator - Bursa Svetlana, Asociați - Melnic Victoria - 34%, Bursa Svetlana-33%, Bursa Veaceslav - 33%. Capital social - 5400 lei (f.d.9)

Prin cererea din 14.05.2020, reclamanta Melnic Victoria (asociată cu 34% din Societate cu Răspundere Limitată "VICTORIA") a solicitat administratorului pârâtului S.R.L „Victoriaimobil", Bursa Svetlana prezentarea informației:

- copia contractelor de chirie încheiate între „Victoriaimobil" S.R.L și clienții săi;

- copia contractelor de chirie reziliate/încetate încheiate de „Victoriaimobil" S.R.L în perioada 01.01.2010-01.05.2020;

- copia contractelor încheiate între „Victoriaimobil" S.R.L și persoanele fizice și juridice, care au efectuat lucrări de renovare în folosul „Victoriaimobil" S.R.L, precum și acordurile suplimentare, anexele la aceste contracte pentru perioada 01.01.2017-01.05.2020;

- copia actelor lucrărilor de renovare efectuate în perioada 01.01.2017-01.05.2020;

- copia contractelor încheiate între „Victoriaimobil” S.R.L și persoanele fizice și juridice, care au prestat servicii juridice în perioada 01.01.2017-01.05.2020;

- copia proceselor verbale ale adunării generale ale membrilor „Victoriaimobil” și anexelor la acestea pentru perioada 01.01.2017-01.05.2020;

- copia tabelului personalului în vigoare „Victoriaimobil” S.R.L și contractelor individuale de muncă cu angajații „Victoriaimobil” S.R.L și contractelor individuale de muncă cu angajații „Victoriaimobil” S.R.L,

- acordurilor suplimentare la acestea;

- copia statutului „Victoriaimobil” S.R.L în redacția curentă;

- copia variantei electronice a raportului contabil „1-C: Предприятие” privind situația la data de 31.12.2019; copia declarației privind impozitul pe venit pentru anul 2019 în forma VEN 12 cu anexele și descifrările (f.d.25).

De asemenea, prin a două cerere din 14 mai 2020, Melnic Victoria în temeiul art.art.10, 44 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14.06.2007 a solicitat în mod repetat furnizarea informației până la data de 28 mai 2020 a următoarelor acte:

- lista persoanelor, conectate la rețelele electrice și de distribuire a gazului „Victoriaimobil” S.R.L;
- copiile răspunsurilor oficiale ale servililor municipale de distribuire a gazului și electricității competente privind lista abonaților conectați la rețelele electrice și de distribuire a gazului „Victoriaimobil” S.R.L;
- copiile contractelor și actelor de permisiune a conectării persoanelor terțe la rețelele electrice și distribuire a gazului „Victoriaimobil” S.R.L (f.d.27).

Prin răspunsul nr.14 din 22.06.2020 la cererea din 14.05.2020, administratorul „Victoriaimobil” S.R.L Bursa Svetlana a refuzat reclamantei eliberarea documentelor care conțin date cu caracter personal, cum ar fi contracte individuale de muncă ale salariaților, acordurile la acestea, întrucât prevederile Legii nr.133 din 08.07.2011 interzic transmiterea documentelor, care conțin date cu caracter personal fără acordul persoanei a cărei date personale se solicită. La fel, cu trimitere la prevederile Legii nr.135 din 14.06.2017 cu privire la societățile cu răspundere limitată, a fost refuzată în prezentarea informației referitor la contractele cu persoane fizice și juridice, având în vedere că Melnic Victoria deține actele respective.

Prin același răspuns administrația „Victoriaimobil” S.R.L a menționat că în corespundere cu prevederile art.44 al Legii nr.135, oferă regulat asociatului Melnic Victoria informație privind activitatea întreprinderii. (f.d.57).

La fel, din același răspuns rezultă că, la data de 22.06.2020 Victoriei Melnic i-au fost înmânate contra semnătură actele: versiunea electronică a 1-C pe anul 2019, bilanțul contabil pe anul 2019, declarația VEN-12 pe anul 2019, ce se confirmă prin actul de primire-predare din 22.06.2020. /f.d. 58/. Iar, potrivit actului de primire-predare din 17.07.2019, reclamantei i-a fost transmis contra semnătură copia variantei electronice a raportului contabil „1-C. (f.d. 59).

Potrivit cererii din 12.08.2020, reclamanta Melnic Victoria a solicitat prezentarea copiei contractelor și actelor a lucrărilor de reparație efectuate în perioada 01.01.2019-01.07.2020, cu contra agenții săi: S.R.L „Profaluminiu”, S.A „Comcon Victoria”, S.R.L „Eximus”; copia variantei electronice a raportului contabil „1-C: Предприятие” privind situația la data de 01.06.2020; informația privind venitul obținut în anul 2019. /f.d. 60/.

Ulterior, „Victoriaimobil” S.R.L prin răspunsul nr.18 din 17.09.2020 la cererea din 12.08.2020, a comunicat reclamantei despre lucrările efectuate de contra agenții săi: S.R.L „Profaluminiu”, S.A „Comcon Victoria”, S.R.L „Eximus”, referitor la altă informație a indicat unde și în ce condiții reclamanta poate să obțină informația solicitată (f.d. 61).

La 24 iunie 2021, Melnic Victoria s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată concretizată la 24.06.2020 către „Victoriaimobil” S.R.L, Bursa Svetlana solicitând constatarea încălcării dreptului la informare, la control și examinare, obligarea administratorului la prezentarea informației privind activitatea societății.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță a decis despre netemeinicia acțiunii și a respins-o.

Pentru a decide astfel prima instanță a reținut că reclamanta nu a probat faptul încălcării dreptului la informare, la control și la examinare, or probatoriul prezentat de pârât denotă contrariul.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este parțial incorectă.

În contextul pretențiilor deduse judecății Colegiul reiterează prevederile art. 10 alin. (1) și (4) din ***Legea nr.135 din 14.06.2017 privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14.06.2007 (în vigoare 17.11.2007)*** care prevede că , societatea este obligată să păstreze:

a) decizia de înregistrare, statutul şi toate modificările aduse acestuia şi înregistrate la organul înregistrării de stat;

b) procesele-verbale ale adunărilor generale ale asociaților şi ale ședințelor consiliului societății;

d) documentele ce confirmă drepturile societății asupra patrimoniului ei;

e) registrele societății;

f) regulamentele sucursalelor societății;

g) documentele primare şi registrele contabile prevăzute de lege;

h) avizele auditorului şi actele emise de către Serviciul Fiscal de Stat;

i) documentele interne ale societății;

j) alte documente prevăzute de legislație, de statut, de documentele interne ale societății, de adunările generale ale asociaților şi de administrator.

(4) În condițiile legii, orice asociat este în drept să ia cunoștință de documentele enumerate la alin.(1) şi să obțină extrase din ele şi/sau copii de pe ele, compensând cheltuielile legate de executarea extraselor şi copiilor, precum şi cheltuielile poștale de expediere a acestora.

Articolul 72 alin.(4)-(5) al Legii nr.135 din 14.06.2007 prevede că, administratorul asigură ținerea contabilității societății, precum şi a registrelor societății prevăzute de lege şi de statut, şi informează asociații cu privire la starea de lucruri şi la gestiunea societății.

Articolul 43 din Legea privind societățile cu răspundere limitată stabilește că, ***asociatul beneficiază de drepturile stabilite de lege și de actul de constituire, inclusiv dreptul***:

a) de a participa la conducerea societății în conformitate cu prevederile legii şi ale actului de constituire;

b) de a vota la adunările generale ale asociaților;

c) de a fi informat despre activitatea societății;

d) de a exercita controlul asupra modului de gestionare a societății;

e) de a înstrăina şi a dobândi, în condițiile legii, partea socială;

f) de a cere dizolvarea societății;

g) de a participa la repartizarea profitului net;

h) de a obține, în caz de lichidare a societății, valoarea unei părți a patrimoniului acesteia rămas după achitarea cu creditorii şi cu salariații săi, proporțională părții sale sociale

i) de a cere excluderea asociatului în conformitate cu art.47.

La caz, Colegiul reține că „Victoriaimobil" S.R.L este o societate comercială cu 3 asociația ce dețin următoarele părți sociale: Melnic Victoria - 34%, Bursa Veaceslav 33 % și Bursa Svetlana 33%, iar asociatul Bursa Svetlana din 25.11.2011 deține funcția de administrator.

Potrivit dispozițiilor art.254 alin.(1) Cod civil, ***asociatul societății comerciale are dreptul:***

a) să participe la conducerea şi la activitatea societății în condițiile stabilite de lege şi de actul de constituire;

b) să cunoască informația despre activitatea societății şi să ia cunoștință de cărțile contabile şi de altă documentație în modul prevăzut de lege şi de actul de constituire;

c) să primească o cotă-parte din profitul societății (dividend), proporțională participațiunii la capitalul social, în condițiile stabilite de lege şi actul de constituire;

d) să primească, în caz de lichidare a societății, o parte din valoarea activelor ei rămase după satisfacerea creanțelor creditorilor, proporțional participațiunii la capitalul social;

e) să întreprindă alte acțiuni prevăzute de lege sau de actul de constituire.

Potrivit cadrului legal menționat, raportat la obiectul pretențiilor înaintate de către Melnic Victoria, Colegiul constată că „Victoriaimobil" S.R.L este furnizor al informației solicitate de către ultima prin cererile din 14.05.2020, activitatea căreia cade sub incidența art.43 din Legea nr.135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14.06.2007 (în vigoare 17.11.2007) în coroborare cu art. 254 alin.(1) din Codul civil.

Este evident că apelanta Melnic Victoria prin cererile din 14.05.2020 a solicitat pârâtului „Victoriaimobil" S.R.L prezentarea informației în termen de până la 28.05.2020, însă cererile fiind recepționate la 20.05.2020 conform avizelor de recepționare (f.d.29), au rămas fără răspuns până la înaintarea acțiunii.

În sensul declarat reclamanta a solicitat prin cererile din 14.05.2020 prezentarea actelor și informației concrete până la data de 28 mai 2020, însă nu a primit careva răspuns.

Astfel, prin aceste acțiunii este încălcat dreptul reclamantei/apelantei la informație, la control și examinare, dreptul de a cunoaște informația solicita despre activitatea societății, dreptul de a participa la conducerea societății, dreptul de a exercita controlul integral și complet asupra modului de gestionare a societății.

Or, este evident că în lipsa informației despre activitatea societății, asociatul Melnic Victoria nu poate exercita controlul legal asupra activității societății, nu poate influența deciziile societății, nu poate participa corespunzător la conducerea și gestionarea societății, nu poate depistat și stabili fraudele sau încălcările admise în activitatea societății de către organele de conducere și de control, nefiind în stare de a reacționa la astfel de abateri, fapt care creează riscul de suportare a prejudiciilor considerabile.

În circumstanțele expuse, Colegiul consideră că prin nefurnizarea informației oficiale

solicitate prin cererile din 14 mai 2020, furnizorul de informații „Victoriaimobil” S.R.L i-a încălcat dreptul apelantei /reclamante Melnic Victoria recunoscut de lege.

În acest context, concluzia primei instanțe că nu a fost probat faptul încălcării dreptului reclamantei la informare, control și examinare de către pârâtul „Victoriaimobil” S.R.L, și respectiv acțiunea reclamantei urmează a fi respinsă este injustă.

Or, analizând răspunsul pârâtului din 22.06.20 în raport cu solicitările cererii din 14.05.20 (f.d.25) se atestă lipsa răspunsului concret cu referire la fiecare solicitare, iar concluzia eronată a instanței nu a fost confirmată prin probe, instanță cu trimitere la Legea nr.135 din 14.06.2017 motivează refuzul prezentării informației referitor la contractele cu persoanele fizice şi juridice, având în vedere, că Melnic Victoria deține actele respective, însă nu indică în baza căror probe a ajuns la această concluzie.

Contrar situației de fapt, prima instanța se referă numai la o cerere din cele din hotărâre; f.d.25) şi la un răspuns (f.d.57-59), mai mult, fiind dusă în eroare de trimitere în hotărâre la o cerere din 12.08.20 şi răspunsul din 17.09.20, care nu se referă la obiectul litigiului judecat (f.d.60,61).

Potrivit art.44 alin.(1) din Legea nr.135 din 14.06.2007, ***administratorul este obligat să prezinte neîntârziat, la cererea oricărui asociat, informații privind activitatea societății şi să îi pună la dispoziție registrele contabile şi alte documente ale societății.***

(2) Orice asociat are dreptul la o copie a bilanțului anual.

(3) Asociatul are, de asemenea, dreptul să examineze bilanțul anual, luând cunoștință de registrele contabile şi de alte documente ale societății de sine stătător sau cu ajutorul unui expert, să ceară explicații de la organele societății după prezentarea bilanțului anual.

(4) Prin statut sau regulamentele societății se pot reglementa modul şi volumul dezvăluirii informației către asociați, modul de acoperire a cheltuielilor societății legate de asigurarea accesului asociatului la informare, control şi examinare, măsurile de restricție pe care le poate lua societatea față de asociatul care face abuz de dreptul său la informare, ținând cont de nevoia de transparență a activității față de asociat, precum şi de nevoia de a proteja informația confidențială, secretul comercial, datele cu caracter personal şi alte interese legitime.

Totodată, potrivit art.72 alin.(4)- (5) din Legea nr.135 din 14.06.2007, administratorul asigură ținerea contabilității societății, precum şi a registrelor societății prevăzute de lege şi de statut, şi informează asociații cu privire la starea de lucruri şi la gestiunea societății.

În exercitarea atribuțiilor sale, administratorul va da dovadă de diligență și loialitate.

În această ordine de idei, Colegiul civil conchide că „Victoriaimobil” S.R.L nu şi-a onorat obligația, prevăzută la art.43 alin.(1) din Legea nr.135 din 14.06.2007, de a asigura informarea solicitantului, motiv pentru care se obligă pârâtul/intimatul „Victoriaimobil” S.R.L să examineze cererile din 14 mai 2020 și să ofere reclamantei/apelantei informația solicitată.

Or, din potrivit probatoriu administrat se constată că apelanta dispune de dreptul de a solicita informare, la control și examinare, obligarea administratorului la prezentarea informației în sensul definit de art.43 alin.(1) în coroborare cu art.44 din Legea nr.135 privind societățile cu răspundere limitată, temei pentru care, Colegiul ajunge la concluzia de a acțiunea depusă de Melnic Victoria respingând, astfel, argumentele instanței de fond precum că lipsește temeiul legal de reparare a prejudiciului moral.

În atare ordine de idei, Colegiul civil reiterează că, instanța de fond incorect a adoptat

soluția dată, hotărârea emisă nu este în corespundere cu cerințele art. 239 Codul de procedură civilă, temei pentru care cererea de apel urmează a fi admisă, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei hotărâri noi de admitere acțiunii.

Or, potrivit Hotărârii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Astfel, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat. Imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor ”consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului, cât şi ale pârâtului, motiv pentru care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de drept de procedură civilă și cele materiale.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Reieșind din cele expuse, având în vedere că soluția oferită de prima instanță este eronată, iar argumentele apelantei sunt fondate prin constatările expuse supra, Colegiul conchide necesar de a admite apelul declarat de Melnic Victoria, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 martie 2023, emițând o nouă hotărâre de admitere a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Melnic Victoria.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 martie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Victoria către „Victoriaimobil" S.R.L, Bursa Svetlana privind constatarea încălcării dreptului la informare, la control și examinare, obligarea administratorului la prezentarea informației și se mite o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea depusă de Melnic Victoria.

Se constată încălcat dreptul la informare, la control și examinare cu obligarea administratorului „Victoriaimobil" S.R.L să furnizeze informația și documentele privind activitatea societății „Victoriaimobil" S.R.L potrivit cererilor din 14 mai 2020, și anume:

- copia contractelor de chirie încheiate între „Victoriaimobil" S.R.L și clienții săi;
- copia contractelor de chirie reziliate/încetate încheiate de „Victoriaimobil" S.R.L în perioada 01.01.2010-01.05.2020;
- copia contractelor încheiate între „Victoriaimobil" S.R.L și persoanele fizice și juridice, care au efectuat lucrări de renovare în folosul „Victoriaimobil" S.R.L, precum și acordurile suplimentare, anexele la aceste contracte pentru perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia actelor lucrărilor de renovare efectuate în perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia contractelor încheiate între „Victoriaimobil" S.R.L și persoanele fizice și juridice, care au prestat servicii juridice în perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia proceselor verbale ale adunării generale ale membrilor „Victoriaimobil" și anexelor la acestea pentru perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia tabelului personalului în vigoare „Victoriaimobil" S.R.L și contractelor individuale de muncă cu angajații „Victoriaimobil" S.R.L și contractelor individuale de muncă cu angajații „Victoriaimobil" S.R.L,
- acordurilor suplimentare la acestea;
- copia statutului „Victoriaimobil" S.R.L în redacția curentă;
- copia variantei electronice a raportului contabil „1-C: Предприятие" privind situația la data de 31.12.2019; copia declarației privind impozitul pe venit pentru anul 2019 în forma VEN 12 cu anexele și descifrările (f.d.25).

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Nelea Budăi

Judecătorul

Judecătorii

Ina Dutca

Marina

Anton

Dosarul:nr.2a-3776/23 Judecător: Diana Tricolici
2-20076945-02-2a-05102023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

12 martie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componentă:
Președintele ședinței, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii Ina Dutca şi Marina

Anton

Grefier Ecaterina

Mihailov

examinând în ședință publică apelul declarat de ***** în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Victoria către „Victoriaimobil” S.R.L, Bursa Svetlana privind constatarea încălcării dreptului la informare, la control și examinare, obligarea administratorului la prezentarea informației, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 martie 2023, prin care acțiunea a fost respinsă.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Melnic Victoria.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 martie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Victoria către „Victoriaimobil” S.R.L, Bursa Svetlana privind constatarea încălcării dreptului la informare, la control și examinare, obligarea administratorului la prezentarea informației și se mite o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea depusă de Melnic Victoria.

Se constată încălcat dreptul la informare, la control și examinare cu obligarea administratorului „Victoriaimobil” S.R.L să furnizeze informația și documentele privind activitatea societății „Victoriaimobil” S.R.L potrivit cererilor din 14 mai 2020, și anume:

- copia contractelor de chirie încheiate între „Victoriaimobil” S.R.L și clienții săi;
- copia contractelor de chirie reziliate/încetate încheiate de „Victoriaimobil” S.R.L în perioada 01.01.2010-01.05.2020;
- copia contractelor încheiate între „Victoriaimobil” S.R.L și persoanele fizice și juridice, care au efectuat lucrări de renovare în folosul „Victoriaimobil” S.R.L, precum și acordurile suplimentare, anexele la aceste contracte pentru perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia actelor lucrărilor de renovare efectuate în perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia contractelor încheiate între „Victoriaimobil” S.R.L și persoanele fizice și juridice, care au prestat servicii juridice în perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia proceselor verbale ale adunării generale ale membrilor „Victoriaimobil” și anexelor la acestea pentru perioada 01.01.2017-01.05.2020;
- copia tabelului personalului în vigoare „Victoriaimobil” S.R.L și contractelor individuale de muncă cu angajații „Victoriaimobil” S.R.L și contractelor individuale de muncă cu angajații „Victoriaimobil” S.R.L,
- acordurilor suplimentare la acestea;
- copia statutului „Victoriaimobil” S.R.L în redacția curentă;
- copia variantei electronice a raportului contabil „1-C: Предприятие” privind situația la data de 31.12.2019; copia declarației privind impozitul pe venit pentru anul 2019 în forma VEN 12 cu anexele și descifrările (f.d.25).

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Nelea

Budăi

Judecătorul
Judecătorii Ina

Dutca

Marina

Anton